

וְהָא – הברייתא הסוברת שאין מקבלים טומאת נגעים, עוסקת
בבתי כנסת דְּכָרִים – עיירות גדולות, ובאים לשווקים שבהם
ממקומות רבים, ועשויים הם לכל הבא להתפלל, ואין להם בעלים
מיוחדים, וכיון שכן אין מקבלים טומאה, שאין כאן 'בית המיוחד'.
וְהָא – הברייתא הסוברת שיש בהם טומאת נגעים, עוסקת בבתי
כנסת דְּכָפָרִים שהציבור בה מועט וניכרים כל בעליו, ולכן הרי
הוא כבית השותפים, שמכל מקום מיוחד הוא להם.
מקשה הגמרא על תירוץ זה: וְכִי בֵּית הַכִּנְסַת דְּכָרִים אֵין מְטַמֵּא
בְּנִגְעִים, וְהִתְנִיָּא, נֹאמֵר בְּפִסְק (וּקְרָא יד לד) 'וְנִתְּתִי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית
אֶרֶץ אֲחֻזְתְּכֶם, לֹמְדִים מִכָּךְ, 'אֲחֻזְתְּכֶם' – מְקוֹם הַנִּקְרָא 'אֲחֻזָּה'
שִׁקְבֻלוֹהוּ הַשְּׁבִטִים בְּחֻלּוֹת הָאָרֶץ, הוּא מְטַמֵּא בְּנִגְעִים, וְאֵין
יְרוּשָׁלַיִם מְטַמֵּא בְּנִגְעִים, שֶׁלֹא נִתְחַלְקָה יְרוּשָׁלַיִם לְשִׁבְטִים, אֲלֹא
הִיא נִחְלַת כָּל יִשְׂרָאֵל, לִכְךָ אֵינָה נִקְרָאת אֲחֻזָּתָם. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה,
אֲנִי לֹא שֹׁמְעָתִי דִּין זֶה שֶׁלֹא מִיטַמֵּא בְּנִגְעִים אֲלֹא מְקוֹם מְקֻדָּשׁ
בְּלִבָּהּ, שְׁאוֹתוֹ קֵנָה דּוֹד הַמֶּלֶךְ בְּכֹסֶף שִׁגְבָה מִכָּל הַשְּׁבִטִים, אֲךָ שֶׁאֵר
הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם מִטַּמֵּאת בְּנִגְעִים. מִדִּיִּיקָת הַגְּמָרָא בְּדַבְרֵי רַבִּי
יְהוּדָה: שְׁדוּקָא מְקוֹם מְקֻדָּשׁ אֵינוֹ מִטַּמֵּא, הָא פְּתִי בְּנִסְיוֹת וּבְתִי
מְקֻדָּשׁוֹ שֶׁבִירְשָׁלַיִם מְטַמֵּא בְּנִגְעִים, וְאֵפֶּה עַל גֵּב דְּכָרִים נִיחָה,
שְׁהִי מְצוּיִים שֶׁם רַבִּים. וְכִיּוֹן שֶׁרַבִּי יְהוּדָה הוּא הַתָּנָא הַיְחִידִי
שֶׁמִּצְאָנוּ שְׂדִיבֵר בְּעֵינָי זֶה, מִסְתַּבֵּר שֶׁהוּא 'חֲכָמִים' הַמְּחַכְרִים לַעֲלֵל
שְׁחֻלְקִים עַל רַבִּי מֵאִיר, וְרֹאיָה מִכָּאן שֶׁאֵין לְחַלֵּק לְשִׁיטָתָם בֵּין
כְּרִים לְכַפְרִים. מִתְרַצֵּת הַגְּמָרָא: אֵל תִּדְיִיק בְּדַבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה
שְׁבִתִי בְּנִסְיוֹת מִטַּמֵּאִין, שֶׁכֵּן אֵימָא – אִמּוֹר שֶׁכָּךְ אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה,
אֲנִי לֹא שֹׁמְעָתִי אֲלֹא מְקוֹם מְקֻדָּשׁ בְּלִבָּהּ, וּבִכְלָל מְקוֹם מְקֻדָּשׁ הוּא
כָּל מְקוֹם שֶׁהוּקְדַּשׁ לְתוֹרָה אוֹ לְתַפִּילָה, כְּכַתוּב (יִחְזָקִאל יא טו) 'וְאֵדָהִי
לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲט'.
מִבְּרִית הַגְּמָרָא: כָּמָּא קָא מִיפְלִגִי תָנָא קָמָא וּרְבִי יְהוּדָה. מִבְּאֵרֵת
הַגְּמָרָא: תָּנָא קָמָא הָאִמּוֹר שִׁירְשָׁלַיִם כּוֹלָה אֵינָה מִטַּמֵּאת בְּנִגְעִים,
כִּי יְרוּשָׁלַיִם לֹא נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים, וְלִכְן אֵינָה כְּכָלל 'אֲחֻזְתְּכֶם'
הַנֹּאמֵר שֶׁם, כִּיּוֹן שֶׁכָּל הַשְּׁבִטִים שׁוִים בָּהּ. וְרַבִּי יְהוּדָה הָאִמּוֹר שְׁבִתִי
יְרוּשָׁלַיִם מְקַבְלִים טוּמְאָת נִגְעִים, כִּי יְרוּשָׁלַיִם נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים
וּבְכָלל 'אֲחֻזְתְּכֶם' הִיא.
וּבִפְלֻגָתָא דְּהֵי תַנְיָא – וּבִמְחֻלּוֹקָת זֶה כִּבְר נִחְלָקוּ תַנְיָאִים, דְּתַנְיָא,
קָה – אִיזֵה חֶלֶק מִהָר הַבֵּית וְהַמְקֻדָּשׁ הָיָה בְּחֻלּוֹתָ שֶׁל יְהוּדָה. הָר
הַבֵּית – הַמְּקוֹם הַפְּנּוּי שֶׁישׁ בְּצֵד מִזְרָח, הַלְשָׁבוֹת שְׁבִתוֹךְ הַחֵיֶל,
וְהַעֲזָרוֹת – עֲזוֹת נְשִׁים וְעֲזוֹת יִשְׂרָאֵל וְעֲזוֹת כְּהֻנִּים, וְהֵינּוּ מִמְּזוֹרַח
עַד מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ. וְקָה הָיָה בְּחֻלּוֹתָ שֶׁל בְּנִימִין בְּצֵד מִעֶרֶב, אוֹלָם –
בְּנִין הַעֲשׂוֹי לִפְנֵי הַהֵיכָל וְצֻמּוֹד אֵלָיו, וְהֵיכָל – שְׁבו נְתוּנִים הַמְּנוֹרָה
הַשְּׁלָחַן וּמִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב, וְכִיתִי קְרָשֵׁי תְּקֻדָּשִׁים. וְרִצְעָהּ וְהִיא טַחַט נֹסֶף
בְּרוּחָב אִמְהָ הָיָה וְיִצְחָק מְחַלְקֵן שֶׁל יְהוּדָה כְּלָפִי מִעֶרֶב, לְאוֹרֶךְ צֵד
דְּרומִי שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ, וְנִכְנָסָתָ בְּכָךְ לְחֻלּוֹתָ שֶׁל בְּנִימִין, שְׁהִי הַמִּזְבֵּחַ
כּוֹלֵל הִיא בְּחֻלּוֹתָ שֶׁל בְּנִימִין, וְקָה – בְּרִצְעוּהָ זֶה הָיָה צִרְיָן הַיּוֹת
מִזְבֵּחַ בְּנִי בְּכָךְ שִׁיחִיָּה יִסוֹד לְכָל סִבִּיבוֹת הַמִּזְבֵּחַ, וּמֵאֲחֶר שְׁהִיחָה
הַרְצָעוּהָ חֻלּוֹתָ שֶׁל יְהוּדָה, נִחְסֵר מִצִּידֵי מִזְבֵּחַ אֵלּוֹ אֵת הַיִּסוֹד, כִּדִּי
שֶׁלֹא יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ בְּחֻלּוֹתָ שֶׁלֹא שִׁיךְ לְבִנְיָמִין, וּבְנִימִין הַצִּידִיק אַחֵר
שֶׁצִּפָּה בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ שֶׁכָּךְ יִהְיֶה, הָיָה מְצַטְעֵר עָלֶיהָ לְכַלְעָה בְּכָל יוֹם,
שְׁהִי רֹצֵעַ שֶׁגַּם רִצְעוּהָ זֶה תִּפְּוֹל בְּחֻלּוֹתָ וְשִׁיחִיָּה לְמִזְבֵּחַ יִסוֹד כְּכָל
סִבִּיבוֹ, שְׁנֶאֱמַר (דְּבָרִים לג יב) 'חֲפָה עָלָיו כָּל הַיּוֹם' – מִתְחַכֵּךְ וּמִצְטַעֵר
עַל הַדְּבַר תַּמִּיד. לְפִיכָךְ וְקָה בְּנִימִין הַצִּידִיק וְנִעְשָׂה אוֹשְׁפִיזָן לְבִנְיָה
– מֵאֲרַח לְשִׁכְנָה, שְׁהִיא אֲרוֹן הָעֵדוּת בְּחֻלּוֹתָ, שְׁנֶאֱמַר (שם) 'וְכִין
תִּפְּוִי – בְּגוֹבָה אֲרִצּוֹ שֶׁכָּן' – תִּשְׁרָה הַשְּׁכִינָה. וְתָנָא זֶה סוֹבֵר
שִׁירְשָׁלַיִם נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים, וְכִמוֹ שֶׁמְפֹרֵשׁ בְּדַבְרֵי שְׁדִיחָה
בְּחֻלּוֹתָ שֶׁל יְהוּדָה וּבְנִימִין.
וְהָאִי תָנָא הַמּוֹבָא לַהֲלֵן כִּי יְרוּשָׁלַיִם לֹא נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים,

דְּתַנְיָא, אֵין מְשַׁבְּרִין בְּעֵלֵי הַבָּתִּים אֵת הַבָּתִּים שֶׁלָּהֶם לַעֲלוֹי רַגְלִים
בִּירְשָׁלַיִם, אֲלֹא נוֹתֵנִים לָהֶם בָּחִינִם, וְזֹאת לְפִי שְׁאִינָה שְׁלָקָה. רַבִּי
אֶלְעָזָר בַּר (צְדוֹק) אֹמֵר, אֵפֶה לֹא מְטַמֵּא, כִּיּוֹן שֶׁמְקוֹם הַמִּיטוֹת אֵינוֹ
שֶׁלָּהֶם. לְפִיכָךְ עוֹדוֹת קְרָשִׁים קִלִּים שֶׁשּׁוֹחֲטִים עוֹלֵי הַרְגָלִים שֶׁלָּמִי
שִׁמְחָה וְחִגִּיגָה, בְּעָלֵי אוֹשְׁפִיזָנִין נוֹמְלִין אוֹתָן בְּזִרְעָה עַל פִּי חֲכָמִים
וְכִדִּי שִׁיתָנוּ הַמִּיטוֹת בְּעֵין יָפֵה. אֲמַר אַבְי, שְׁמַע מִיָּנָה, אוֹרֵחַ אֲרַעָא
– דֶּרֶךְ אֶרֶץ לְמִישְׁבַּק אֵינִישׁ – שִׁישְׁאִיר אֲדָם גּוֹלְפָא – קִנְקֵן הַחֶרֶס,
שְׁהִבִיא עֲמוֹ, וּמְשַׁבָּא – עוֹר הַבַּהֲמָה, שֶׁשֹּׁחַט לְאִכְלִיתוֹ לְאוֹשְׁפִיזִיה
– לְמֵאֲרַחוֹ.
הַגְּמָרָא מוֹסִיפָה לְהַקְשׁוֹת עַל הַתִּירוֹץ שֶׁנֹּאמַר לְחַלֵּק בֵּין בֵּית
הַכִּנְסַת שֶׁל כְּפָרִים לְשֶׁל כְּרִים: וְבֵית הַכִּנְסַת דְּכָפָרִים מִי מְטַמֵּא
בְּנִגְעִים, וְהִתְנִיָּא, בְּפִרְשָׁת נִגְעֵי בָתִּים נֹאמֵר (וּקְרָא יד לד), 'כִּי תִבְאֹו
אֶל אֶרֶץ בְּנֵעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לְאֲחֻזָּה, שְׁדִין זֶה הוּא בְּבָתִּים
שִׁיחִי בִידְכֶם לְאֲחֻזָּה, וּמִכָּאן שֶׁאֵין טוּמְאָת נִגְעִים עַד שְׁיִכְבְּשׁוּ
אוֹתָהּ – אֵת הָאָרֶץ, בְּכִבְשׁוֹ אוֹתָהּ וְלֹא חֻלּוֹתָ לְשִׁבְטִים, חֻלּוֹתָ
לְשִׁבְטִים וְלֹא חֻלּוֹתָ לְבֵית אֲבוֹת – לְמִשְׁפַּחוֹת, חֻלּוֹתָ לְבֵית אֲבוֹת וְאֵין
כָּל אַחֵר מְכִיר אֵת שְׁלוֹ, מְנִיין שְׁעִדִין אֵינָה נִקְרָאת אֲחֻזָּה לְטַמֵּא,
תִּלְמוֹד לֹמֵר (שם יד לד) 'וְכָא אֲשֶׁר לוֹ הַבֵּית, לְוּמוֹדִים מִתִּיבֵת 'לוֹ'
מִי שְׁמִיּוֹתָיו שֶׁ לוֹ – שְׁשִׁיךְ רַק לוֹ יִצְאָ אֵלָיו שְׁאֵין מִיּוֹחֲדִין לוֹ, וְאֵם כֵּן
גַּם בֵּית הַכִּנְסַת שֶׁל כְּפָרִים אֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה לְחֲכָמִים. אֲלֹא
מְחֻזְרָתָא – נִתְבַּרֵר שִׁישׁ לְתַרְץ בְּדִשְׁנִין מְעִיקָרָא – כִּמוֹ שֶׁתִּירְצָנוּ
בְּתוֹחִילָה, שֶׁהַחִילּוֹק לְדַעַת חֲכָמִים הוּא אִם יֵשׁ בּוֹ בֵּית דִּירָה אוֹ לֹא.
שְׁנִינוּ בְּמִשְׁנָה: וּמִתְקִינִין לוֹ בֵּתָן אַחֵר. דְּנָה הַגְּמָרָא: פְּשִׁטָא – דִּין
פְּשׁוֹט וּבְרוּרָה הוּא שֶׁאֵם אֵירַע בּוֹ בְּכַחַן הַגְּדוֹל פְּסוּל קוֹדֶם תְּמִיד שֶׁל
שְׁחָר שְׁעִדִין לֹא קָרַב הַקֶּרֶבֶן, שֶׁמְחַנְכִין אוֹתוֹ – אֵת הַכַּחַן הַמִּשְׁמַשׁ
תַּחְתּוֹ בְּכָךְ שֶׁמְקַרֵּב הוּא אֵת הַתְּמִיד שֶׁל שְׁחָר, וְזֹאת כֹּאשֶׁר הוּא
לְבוֹשׁ בְּשִׁמוֹנָה בְּגָדִים וּבְכָךְ נִיכֵר שֶׁנַּעֲשָׂה כַּחַן גְּדוֹל. אֲלֹא דִין זֶה
יֵשׁ לְבַר, אֵירַע בּוֹ בְּכַחַן הַגְּדוֹל פְּסוּל אַחֵר תְּמִיד שֶׁל שְׁחָר, שֶׁגַּמֵּר
אֵת הָעִבּוּדָה בְּשִׁמוֹנָה בְּגָדִים, וּמַעֲתָה צִרְיָן הַכַּחַן הַמִּשְׁמַשׁ תַּחְתּוֹ
לְהַתְחִיל אֵת עֲבוּדוֹת הַיּוֹם הַנַּעֲשׂוֹת בְּבִגְדֵי לְבָן, בְּמָה מְחַנְכִין אוֹתוֹ,
וּבִמָּה יִהְיֶה נִיכֵר שֶׁנַּעֲשָׂה הוּא כַּחַן גְּדוֹל, הִרִי מִתְחִיל אֵת עֲבוּדָתוֹ
בְּבִגְדֵי לְבָן הַדּוּמִיִּים לְבִגְדֵי כַּחַן הַדִּיּוֹט.
מִבְּאֵרֵת הַגְּמָרָא: אֲמַר רַב אֲדָא בַּר אֲהֵבָה, בְּלָבִישַׁת אַרְבַּעַת בְּגָדִי
לְבָן עֲצָמִם יֵשׁ הֵיכֵל לְכַהוֹנָה גְּדוֹלָה, שֶׁכֵּן נִיכֵר הוּא פְּאָנְגָּט שְׁלֹבֶשׁ,
שֶׁעַד עַתָּה הִיא רַגְלִי בִּאֲבָנֵט שֶׁל כַּחַן הַדִּיּוֹט הַעֲשׂוֹי מִכְּלָאִים, וְאֵילוֹ
הָאֲבָנֵט שְׁלֹבֶשׁ עַתָּה הוּא מְבַד.
שׁוֹאֲלַת הַגְּמָרָא: הֵינִיחָא – בִּיאוֹר זֶה מוֹבֵן לְמָאן דְּאֲמַר אֲבָנֵטוֹ שֶׁל
כַּחַן גְּדוֹל בְּשֶׁאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה הַעֲשׂוֹי מִכְּלָאִים, זֶה הוּא אֲבָנֵטוֹ שֶׁל
כַּחַן הַדִּיּוֹט, הִרִי שֶׁאֵין חִילּוֹק בִּאֲבָנֵטֵיהֶם, וְאֵם כֵּן בְּבִגְדֵי הַלְבָן
שְׁלֹבֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים נִיכֵר שֶׁהוּא כַּחַן גְּדוֹל בְּכָךְ שֶׁנִּשְׁתַּנָּה אֲבָנֵטוֹ
לְהִיּוֹת עֲשׂוֹי מִשֶּׁל בַּד. אֲלֹא לְמָאן דְּאֲמַר אֲבָנֵטוֹ שֶׁל כַּחַן גְּדוֹל שֶׁכָּכָל
הַשָּׁנָה לֹא וְזֶה אֲבָנֵטוֹ שֶׁל כַּחַן הַדִּיּוֹט, אֲלֹא שֶׁל כַּחַן גְּדוֹל הִיא
מִכְּלָאִים, אֲבָל שֶׁל כַּחַן הַדִּיּוֹט הִיא מְבַד, מָאִי אֵימָא לְמִימֵר, בְּמָה
יֵהָא נִיכֵר בְּעִבּוּדָתוֹ שֶׁנַּעֲשָׂה כַּחַן גְּדוֹל, הִרִי אֵין הַבְּדֵל בֵּין בְּגָדִי כַּחַן
הַדִּיּוֹט לְבִגְדֵי לְבָן שֶׁל הַכַּחַן הַגְּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים.
מִבְּאֵרֵת הַגְּמָרָא בִּאּוֹפֵן אַחֵר: אֲמַר אַבְי, קוֹדֶם שֶׁמִּתְחִיל אֵת עֲבוּדָת
הַיּוֹם בְּבִגְדֵי לְבָן לְיֹכֵשׁ שְׁמוֹנָה בְּגָדִי כַּחַן גְּדוֹל וְאֵפֶה יַעֲשֶׂה עֲבוּדָה
בְּכָךְ שִׁיחֵא מְהֵפֵךְ בְּצִינּוּרָא – הוֹפֵךְ בְּמוֹזַג אֵת הָאִיבִירִים שֶׁעַל
הַמִּזְבֵּחַ כִּדִּי שִׁיתַּעֲכֵּלוּ מִהָר, וְנִתְחַנֵּךְ לְכַהוֹנָה גְּדוֹלָה וְנִיכֵר שֶׁכַּחַן
גְּדוֹל הוּא. וְדִי בְּכָךְ שֶׁמְהַפֵּךְ אֵת הָאִיבִירִים שֶׁכֵּן דְּבַר זֶה נִחְשָׁב
עֲבוּדָה, וְכִיּוֹן הוֹנָא, דְּאֲמַר רַב הוֹנָא, וְרֵ שֶׁאֵינוֹ כַּחַן שֶׁהַפֵּךְ אֵת
הַבֶּשֶׂר שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ בְּצִינּוּרָא – בְּמוֹזַג, חֵיב מִיתָה, כִּדִּין זֶה שֶׁעַבֵּד
עֲבוּדָה בְּמִקְדָּשׁ, שֶׁנֹּאמַר (בְּמִדְבָר יז יח) 'וְהוֹר הַקֶּרֶב יוֹמֵת'.
בִּיאוֹר נֹסֶף בְּמָה נִתְחַנֵּךְ לְכַהוֹנָה גְּדוֹלָה הַכַּחַן הַמְּחַלְּפִין: וְרַב פָּפָא
אֲמַר,

יומא דף יב עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום רביעי) קסא

אמר רב תנן פר יצחק, אף אנו נמי תנינא בברייתא שרבי סבר
שאבנט של כהן הדיוט של צמר ופשתים. נאמר בלבישת הכהן את
בגדיו לתרומת הדשן (ויקרא 10 א) וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנָסֵי בַד
וְלִבְשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת הַדֶּשֶׁן, מה תלמוד לומר וְלִבְשׁ עַל
בשרו, הלא כבר נאמר בתחילת הפסוק וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן, אלא לְהַבִּיא
שמלבר כתונת ומכנסים המבוארים בפסוק עליו ללבוש אף
מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט לְהִרְמַת הַדֶּשֶׁן, שכן עבודה גמורה היא וצריכה
ארבעה בגדים, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי דּוֹסָא אָמַר, לְהַבִּיא בְּגָדֵי לֶבָן
שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל כְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, שֶׁהֵן בְּשָׂרֵין לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט אַחֲרֵי יוֹם
הַכִּיפּוּרִים, שאין נפסלים הבגדים אלא רק לכהן גדול ביום
כיפורים אחר. רַבִּי אֱלֵאזָר, שְׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת בְּדָבָר לַדְּחוּת אֵת דְּרֹשׁוֹ
שֶׁל רַבִּי דּוֹסָא, תָּדָא, דְּאַבְנֵטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל כְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים שְׁהִיא
שֶׁל בַּד לֹא זֶה הוּא אֲבָנִטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט הַעֲשׂוֹי כְּלָאִים, אִם כֵּן אֵין
לומר שבא הכתוב להחזיר את לבישת הבגדים לכהן הדיוט, שהרי
אינו יכול ללבוש את אבנטו של הכהן הגדול לאחר יום הכיפורים
וּמִכָּל מָקוֹם מְפֹרָשׁ כַּאֲן בְּבִרְיָא דַּעַת רַבִּי שְׁאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן
הַדִּיּוֹט עֲשׂוֹי כְּלָאִים. וְעוֹד, וְכִי בְּגָדִים שֶׁנִּשְׁתַּמְּשָׁתָהּ כֹּהֵן קְדוּשָׁה
חֲמוּדָה לְהִיכַנֵּס בָּהֶם לִפְנֵי וּלְפָנֵים, הָאֵם אֲפֹשֶׁר שֶׁתִּשְׁמַשׁ כֹּהֵן
קְדוּשָׁה קִלְקָה לְהִרְמַת הַדֶּשֶׁן שֶׁעֲבֹדָה בְּחוּץ הִיא. אֱלֵאזָר מַה תִּלְמֹד
לומר וְלִבְשׁ, לְרִבּוֹת אֶת הַשִּׁחָקִין, שאף בגדים שחוקים כשרים
לְהִרְמַת הַדֶּשֶׁן, אף עַל פִּי שֶׁבְּגָדֵי כְּהוֹנָה שֶׁנִּקְרְעוּ פְּסוּלִים לִשְׂאֵר
עבודות מאחר שאין זה לְכַבֵּד וּלְתַפְאֶרֶת.
וְאַדָּא רַבִּי דּוֹסָא לְמַעֲמִיָּה – רַבִּי דּוֹסָא שְׁאֲמַר שְׁאֵין גּוֹזִיזִים אֵת
הַבְּגָדִים וְכֹשֶׁרִים לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט, הוֹלֵךְ הוּא בֹּזֵה לְשִׁיתוֹ, וְשִׁלָּא
כְּסוּבֵרִים שֶׁהֵם טְעוּנִים גִּיזוּה. דְּתַנִּינָא, נִאֲמַר בְּגַמְרָא עֲבֹדַת הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל כְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בְּבִגְדֵי הַלֶּבָן (ויקרא 10 ב), וְיִפְשֹׁט אֶת בְּגָדֵי
הַבָּד אֲשֶׁר לִבְשׁ בְּבָאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם, מִלְּמַד שֶׁשְּׂמֻעֵינוּ נִינּוּה,
שִׁישׁ לְהִנִּיחַ אוֹתָם כְּמוֹת שֶׁהֵם. רַבִּי דּוֹסָא אָמַר, אֵין הַכְּהוֹנָה שְׁאֲסוּר
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם כֻּלָּל אֵלָּא שְׁלֵאל יִשְׁתַּמֵּשׁ כֹּהֵן יוֹם הַכִּיפּוּרִים אַחֶר,
שֶׁבְּכָל יוֹם כִּיפּוּר צָרִיךְ הַכֹּהֵן גָּדוֹל לְלַבּוֹשׁ בְּגָדִים חֲדָשִׁים. וְאִם כֵּן
יִכּוֹל הוּא לְלַמּוֹד מִהַכְּתוּב 'וְלִבְשׁ' לְהַחֲזִיר אוֹתָם לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט בְּכָל
הַשָּׁנָה.
תָּנוּ רַבָּנָן, אֵידַע בּוֹ בְּכֹהֵן הַגָּדוֹל פְּסוּל וְאִינוּ יִכּוֹל לַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ
כְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, וְיִמְנֹו אַחֲרֵי תַּחֲתִּיּוֹ וַעֲשֵׂה אֵת הָעֲבֹדָה בְּמִקְוָמוֹ,
כְּאִשְׁרֵי יוֹכֵשֶׁר דְּרֵאשׁוֹן, חוֹזֵר לְעֲבֹדָתוֹ בְּמִקְוָדֵם, שְׁהִיר הוּא הַתְּמַנָּה
לְכֹהֵן גָּדוֹל. שְׁנֵי, כָּל מִצְוֹת וְדִינֵי כְּהוֹנָה גְּדוּלָּה עֲלֵיו, וְעוֹבֵד עֲבֹדָה
בְּשִׁמּוּנָה בְּגָדִים כְּכֹהֵן גָּדוֹל, שְׁכִיּוֹן שְׁמִינוֹ אוֹתוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל כְּיוֹם
הַכִּיפּוּרִים שׁוֹב דִּינוֹ כְּכֹהֵן גָּדוֹל לְכָל דָּבָר, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר, רֵאשׁוֹן, חוֹזֵר לְעֲבֹדָתוֹ בְּמִקְוָדֵם, שְׁנֵי, אֵף שֶׁכָּל מִצְוֹת כְּהוֹנָה
גְּדוּלָּה עֲלֵיו, אֵינוֹ רָאוּי לֹא לְשִׁמֵּשׁ בְּמִקְדָּשׁ בְּשִׁמּוּנָה בְּגָדִים כְּכֹהֵן
גָּדוֹל וְלֹא לְעֲבֹדָה בִּארְבַּעַה בְּגָדִים כְּכֹהֵן הַדִּיּוֹט. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
לְהוֹכִיחַ אֵת שִׁיטָּתוֹ, מַעֲשֵׂה בְּיוֹסֵף בֶּן אֱלֵם (בְּצִיפּוֹרִי) [מִצִּיפּוֹרִי] –
שִׁהִיא מִהַעִיר צִיפּוֹרִי, שְׁאֵידַע בּוֹ – בּוֹמַנּוּ פְּסוּל כְּכֹהֵן גָּדוֹל כְּיוֹם
הַכִּיפּוּרִים, שְׁנִיתוֹ עֲלֵיו רֹקַם מִפִּי עַם הָאָרֶץ הַמִּטְמָא, וְנִפְסַל מִלְּעֲבֹד
אֵת עֲבֹדַת הַיּוֹם, וְיִמְנִיחֻהוּ אֵת יוֹסֵף בֶּן אֱלֵם תַּחֲתִּיּוֹ, וְהִסְתַּלַּק יוֹסֵף
מִהַכְּהוֹנָה הַגְּדוּלָּה וְחוֹזֵר הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְמִקְוָמוֹ וְאַחֲרֵי חֲכָמִים, רֵאשׁוֹן
חוֹזֵר לְעֲבֹדָתוֹ בְּכַתְחִילָה, שְׁנֵי – יוֹסֵף זֶה שְׁבָא וְשִׁמֵּשׁ תַּחַת הַכֹּהֵן
הָרֵאשׁוֹן, אֵינוֹ רָאוּי לֹא לְכֹהֵן גָּדוֹל הַמִּשְׁמֵשׁ בְּשִׁמּוּנָה בְּגָדִים, וְלֹא
לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט הַמִּשְׁמֵשׁ בִּארְבַּעַה בְּגָדִים. וְהִטְעַם לֵכך, לְשִׁמֵּשׁ כְּכֹהֵן
גָּדוֹל לֹא הִתִּירוּ לוֹ, שְׁגוּרָו מִשּׁוֹם אֵיבָה – שֶׁדָּבָר זֶה יִגְרֹם לְכֹהֵן
הַגָּדוֹל לִשְׁנוֹא אוֹתוֹ, שֶׁכֹּהֵן שְׁהִיא תַּחֲתִּי נַעֲשֶׂה שׁוֹה לוֹ. וְאֵף לֹא
לְשִׁמֵּשׁ כְּכֹהֵן הַדִּיּוֹט, מִשּׁוֹם שֶׁמַּעֲלִין בְּקוֹדֶשׁ וְלֹא מוֹדִיעִין, וְנִאֲמַר
וְהִיא כֹהֵן גָּדוֹל אֵין מוֹרִידִים אוֹתוֹ לְדִרְגַּת כֹּהֵן הַדִּיּוֹט.
אָמַר רַבָּה פֶּרֶר בְּרַב תַּנְה אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,

עֲבֹדָתוֹ מִתְּנַתָּה – עַצֵּם מַה שֶׁעוֹבֵד הוּא אֵת עֲבֹדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים
שְׁאִינָה כְּשִׁירָה אֵלָּא בְּכֹהֵן גָּדוֹל, הִיא זֹו הַמְּחַנְכֵתוֹ לְכְּהוֹנָה גְּדוּלָּה,
וְדִי בֹזֵה לְהִיכַר שְׁנִתְמַנָּה לְכֹהֵן גָּדוֹל לְעוֹלָם, מִי לֹא תִּנָּא – הָאֵם
לֹא כֵךְ לְמַדְנָו גַּם לְעֵנִין חִינוּךְ כְּלִי שֶׁרֵת בְּמִקְדָּשׁ, כָּל הַכְּלִים שֶׁעָשָׂה
מִשָּׁה לְמַשְׁכֵּן, מִשְׁחָתָן בְּשִׁמֵּן הַמִּשְׁחָה הִיא מִתְּדַשְׁתָּן לְקֹדֶשֶׁת כְּלִי
שֶׁרֵת, מִכָּאֵן וְאֵילָף – כָּל כְּלִי שֶׁנַּעֲשֶׂה לְאַחֵר מִכֵּן, לֹא נִמְשַׁח בְּשִׁמֵּן
הַמִּשְׁחָה, אֵלָּא עֲבֹדָתָן שֶׁעוֹבִידִים בָּהֶם בְּמִשְׁכָּן אוּ בְּמִקְדָּשׁ בְּתוֹרַת
כְּלִי שֶׁרֵת הִיא מִתְּנַתָּתָן לְקֹדֶשֶׁת כְּלִי שֶׁרֵת לְעוֹלָם בְּלֹא מִשְׁחָה,
וְאֵף שְׁאֵין הִיכָר אַחֵר בְּתַחֲלִיל הָעֲבֹדָה שְׁכֵלִי שֶׁרֵת הֵם, מִלְּבַד
עַצֵּם הָעֲבֹדָה הַמּוֹכִיחָה שֶׁהַכְּלִי הוּא כְּלִי שֶׁרֵת, חֶקֶא נִמִּי אֵף שְׁאֵין
הִיכָר בְּגוּפוֹ וּבִלְבוּשׁוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה כֹהֵן גָּדוֹל, עַצֵּם עֲבֹדָתוֹ הִיא
הַמְּחַנְכָתוֹ.
כִּי אָתָּא רַבִּי דִּימִי מֵאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל לְכַבֵּל אָמַר, אֲבָנִטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט
שִׁלָּא נִתְפָּרֵשׁ בְּפִרְשֵׁת תְּצוּה מִמָּה הִיָּה עֲשׂוֹי, נִחְלַק בּוֹ רַבִּי וְרַבִּי
אֱלֵאזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, מִמָּה הִיָּה עֲשׂוֹי. חֲדָא אָמַר שֶׁל בְּלָאִים וְכִאֲבַנְט
שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל בִּימֹות הַשָּׁנָה. וְחֲדָא אָמַר שֶׁל בּוּץ – בַּד, כְּכָל בְּגָדֵי כֹהֵן
הַדִּיּוֹט שֶׁעֲשׂוּיִים מִבַּד. הַגְּמָרָא רּוֹצֵה לְהוֹכִיחַ מִי סוֹבֵר שֶׁאֲבַנְט שֶׁל
כֹּהֵן הַדִּיּוֹט הִיָּה עֲשׂוֹי מִצְמֵר וּפְשִׁתִּים – תַּסְתֵּיִם – יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְּרַבִּי
הוּא דְּאָמַר שֶׁאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט הִיָּה שֶׁל בְּלָאִים, דְּתַנִּינָא
בְּבִרְיָא, אֵין בֵּין כֹּהֵן גָּדוֹל לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט אֱלֵא אֲבָנִט, דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי
אֱלֵאזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֵף לֹא אֲבָנִט. וְיֵשׁ לְבַרֵר, אֵימָת – בְּאִיזָה
זְמַן בְּשָׁנָה נִחְלַק, אֵי נִימָא שֶׁנִּחְלַקוּ בְּשָׂאָר יְמֹות הַשָּׁנָה הָאֵם חִלּוּק
כֹּהֵן הַדִּיּוֹט מִכֹּהֵן גָּדוֹל בִּאֲבַנְטוֹ, שֶׁלְרַבִּי אֲבַנְטוֹ שֶׁל הַדִּיּוֹט עֲשׂוֹי
מִבַּד וְשִׁלָּא כִאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל, וְלְרַבִּי אֱלֵאזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הִיָּה
עֲשׂוֹי מִצְמֵר וּפְשִׁתִּים כִּאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל. אֵין לומר כֵּן, שְׁהִיר
בְּשָׂאָר יְמֹות הַשָּׁנָה טוֹבָא אֵיבָא – יֵשׁנָם כְּמַה חִילּוּקִים בִּינֵיהֶם,
שְׁהִיר כֹּהֵן גָּדוֹל מִשְׁמַשׁ בְּשִׁמּוּנָה בְּגָדִים, וְהַדִּיּוֹט מִשְׁמַשׁ רַק
בְּאַרְבָּעָה, וְלֹא הִיָּה לְרַבִּי לומר שְׁאִינֵם חִלּוּקִים אֵלָּא בִּאֲבַנְט, וְגַם
רַבִּי אֱלֵאזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן לֹא הִיָּה לוֹ לומר שְׁאֵין בִּינֵיהֶם כָּל חִילּוּק.
אֱלֵא לֹא מִחִלּוּקָתָם הִיא כְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים שֶׁהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לּוֹבֵשׁ בּוֹ
בְּגָדֵי לֶבָן, וְנִחְלַקוּ הָאֵם יִשְׁנֵי חִילּוּק בֵּין כֹּהֵן גָּדוֹל לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט אוּ
שְׁבִיּוֹם זֶה שׁוֹה הוּא לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט. רַבִּי סַבֵּר שֶׁאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט
עֲשׂוֹי מִצְמֵר וּפְשִׁתִּים, וְלֵכך אֵינוֹ דּוֹמֵה לִאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל
כְּשִׁלּוּבֵשׁ בְּגָדֵי לֶבָן, שְׁגַם אֲבַנְטוֹ עֲשׂוֹי מִבַּד. וְרַבִּי אֱלֵאזָר בְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן סַבֵּר שֶׁאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט עֲשׂוֹי מִבַּד, וְלֵכֵן הוּא דּוֹמֵה
לִאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל כְּשִׁלּוּבֵשׁ בְּבִגְדֵי לֶבָן.
דּוּחָה הַגְּמָרָא: אָמַר, לֹא, אֵין לְהוֹכִיחַ מִבְּרִייתָא זֹו שְׁרַבִּי סַבֵּר
שֶׁאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט עֲשׂוֹי מִצְמֵר וּפְשִׁתִּים, שֶׁכֵּן לְעוֹלָם אֲפֹשֶׁר
שֶׁמִּחִלּוּקָתָם הִיא בְּשָׂאָר יְמֹות הַשָּׁנָה, וְלְרַבִּי יִתְכֵן שֶׁאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן
הַדִּיּוֹט עֲשׂוֹי מִבַּד, וְלֵכך יִשְׁנֵי חִילּוּק בִּאֲבַנְט בֵּין כֹּהֵן גָּדוֹל לְכֹהֵן
הַדִּיּוֹט. וְלְרַבִּי אֱלֵאזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט עֲשׂוֹי
מִצְמֵר וּפְשִׁתִּים כִּאֲבַנְט שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל, וְלֵכך אֵין חִילּוּק בִּאֲבַנְט בֵּין
כֹּהֵן גָּדוֹל לְכֹהֵן הַדִּיּוֹט. וְאִכֵּן בְּשָׂאָר יְמֹות הַשָּׁנָה יֵשׁנָם חִילּוּקִים
נוֹסְפִים בִּינֵיהֶם, וְאֵין תֵּהֵא נִקַּט חִילּוּקִים אֵלוֹ שֶׁכֵּן הַבְּרִייתָא עוֹסֶקֶת
לְמִצְוַת חִילּוּק בְּהֵנָּה דְּשִׁינִין – בִּארְבַּעַת הַבְּגָדִים שֶׁשִׁינֵם בָּהֶם כֹּהֵן
גָּדוֹל וְכֹהֵן הַדִּיּוֹט, וְבֹזֵה נִחְלַקוּ הָאֵם הֵם שׁוֹיִם לְגַמְרִי.
כִּי אָתָּא רַבִּין לְכַבֵּל כְּשִׁירָד מֵאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל אָמַר, אֲבָנִטוֹ שֶׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל כְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, דְּבָרֵי הַכָּל שֶׁל בּוּץ. שְׁנִאֲמַר (ויקרא 10 ד) וְכִאֲבַנְט
בַּד יִחְגֹּר. וְאֲבַנְטוֹ שֶׁבְּשָׂאָר יְמֹות הַשָּׁנָה, דְּבָרֵי הַכָּל שֶׁל בְּלָאִים,
שְׁנִאֲמַר (שְׁמוֹת כח טז) וְכִאֲבַנְט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רִקְסָה. לֹא נִחְלַקוּ, אֱלֵא
בְּאֲבָנִטוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַדִּיּוֹט, בֵּין בְּשָׂאָר יְמֹות הַשָּׁנָה בֵּין בְּעֲבֹדָתוֹ כְּיוֹם
הַכִּיפּוּרִים, שֶׁלּוּבֵשׁ אֵת אוֹתָם בְּגָדִים שֶׁלּוּבֵשׁ בְּעֲבֹדָתוֹ כָּל יְמֹות
הַשָּׁנָה, שְׁרַבִּי אָמַר, שֶׁל בְּלָאִים וְכִאֲבַנְטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל. וְרַבִּי אֱלֵאזָר
בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, שֶׁל בּוּץ כְּשִׂאָר בְּגָדֵי כֹהֵן הַדִּיּוֹט.